

nazioartea

ERAIKI

orain da garaia

DEZAGUN

LANGILEON

EUSKAL HERRIA

LABen azterketa nazioarteko egoeraren gainean

Análisis de LAB sobre la
situación internacional

*Analyse de LAB sur la
situation internationale*

LAB's analysis about the
international situation

Zbkia

ZABALTZEN

TXT 20220

DOKUMENTAZIO
ZENTROA

LAB

MUNDUKO FEDERAZIO SINDIKALA

KAPITALISMOA: ORDENA EKONOMIKO ETA SOZIAL BIDEGABEA

Azken lau urteko nazioarteko egoeraren ezaugarria sistema kapitalistaren krisia izan da. Krisialdi honek, batez ere, Europar Batasuneko (EB) eta Ipar Ameriketako herriei eragin dien arren, mundu osoari ere eragin dio zuzenki.

Dena dela, azpimarratu behar da kapitalismoak, bere hastapenetik, milioika lagun krisialdi ekonomikora eta sozialera zigortu duela, ondorengo datuok (beste asko ere gehitu genitzake) adierazten duten bezala:

- Biztanleriaren %20 aberatsenak munduko diru-sarreraren hiru laurdenak dauzka, aldiz, %20 txiroenak munduko diru-sarreraren %1,5 dauka.
- Munduko txiroen kopurua 1.750 milioietakoa da (munduko biztanleriaren %25).
- Munduan gose direnak, 2009. urtean, mila milioi baino gehiago ziren, krisialdia hasi zenetik, aipatu kopurua 100 milioietan areagotu da.
- 1.000 milioi pertsonak ez dute ur-edangarririk eskuragarri (EBko biztanleriaren bikoitza).
- 2.600 milioi pertsonak ez dute saneamendurako sarrerarik.
- Gaur egun, Zambian jaiotzen diren hurrek, 30 urte betetzeko, Ingalaterran 1840. urtean jaiotzen zirenek baino aukera txikiagoa dute. Burkina Fasoko biztanleen bizi-itzaropena, batez beste, Japoniakoa baino 35 urte txikiagoa da.
- Emakumeak dira mundu-kapitalistako txiroenak: urtero 530.000 emakume hiltzen dira haurdunaldian laguntzarik jasotzen ez dutelako; munduan dauden 870 milioi analfabetoetatik, 500 milioi emakumezkoak dira.

Gizartean suertatzen diren ezberdintasun eta bidegabekeria hauek eta beste batzuk urritu baino, areagotu dira azken urteetan. Datu ofizialeen arabera, desberdintasun sozialak duela 30 urteko mailetara atzeratu dira.

Honez gain, krisialdiak, Europar Batasuneko herrietan eta AEBetan, ekarri du, egun arte, herrialde horietan "ezezagunak" ziren fenomenoak (gosetea, osasun asistentziarik eza edota etxeak kentzea) gure gizarteetan azaldu izana.

Nabarmendu behar da aipatu krisialdiak ez diola mundu osoari modu berean eragin. Honela, honen eragina txikiagoa izan da Latinoamerikan edota BRIC¹ direlako herrialdeetako ekonomia emergenteetan.

AEBek munduko potentziarik handiena izaten diraute, eta ez diote uko egiten hegemonikoa izateko asmoari. Xede horretan, ez dute zalantzarik izaten munduko beste herriak mehatxatzeko edota erasotzeko ere. Horren harira, EBko gobernu kontserbadoreekin aliantzak bilatzen dituzte, adibidez, frantziarrarekin, alemaniarrarekin edota italiarrarekin. Barack Obama Etxe Zurira iristeak batzuegan sortu zituen hoberako aldaketarako itzaropenak azkar desagertu ziren.

Egun, yankeeak Afganistan edota Irak bezalako herrien okupazio-buru dira. Milaka pertsona armatuek, AEBetako armadakideek edota segurtasun pribatuetako konpainietan lan egiten duten kideek, aipatu herrialdetan, ipar Ameriketako kapitala duten multinazional askoren interesak zaintzen dituzte. NATOren gidaritzapean Libiari egindako eraso inperialista horren adibide garbia da. Zitalkeriaren ikur nagusienetako batek ere, Guantanamo presondegiak, zabalik dirau, Nazioarteko Eskubidearen printzipio guztiak urratuz.

¹ BRIC: munduan suspertzen ari diren potentzia ekonomikoei izendatzeko erabiltzen den ingelesezko akronimoa (Brasil, Errusia, India, Txina)

Munduak polobakarra izateari utzi dio; azken hamarkadan, indar handiz agertu dira nazioarteko egoera ekonomiko eta politikoa lehen mailako eragileak, hala nola, Txina, India, Brasil, Hego Afrika edota Errusia (zeina azken hau Ekialdeko Europan eta Asiako erdialdean bere eragin-esparrua eusteko borrokatzen ari den). Bestalde, Latinoamerikako erregimen aurrerakoiak ere badaude, Venezuela buru dela.

Estatu hauek beren politika ekonomiko propioa garatzen ari dira eta aukerako alternatiba sortzen ari dira. Batzuetan, EBren eta AEBen "polo alternatibo" gisa eta hauen nagusitasunaren mehatxu gisa ager daitezke inbertsio eta nazioarteko harremani dagokienez. Estatu hauen politikak askotan, baina ez beti, AEBek eta EBk beste kontinenteetan dituzten hegemonia interesekin kontraesanean sartzen dira, duela gutxi arte herri aberatsenen "atzeko patioak" bailiran kudeatu diren lurraldeetan.

Horren adibide garbia, Txinak Afrika osoan darabilen hedatze eta eragite politika dugu, non petrolio eta lehen gaiak ustiatzeko eta erosteko akordioak lotzen ari den herri jakin batzuen garapenari laguntzearen truke, azpiegiturak, ospitaleak, eta abar eraikuntzen lagunduz. Baina hori, beti ere, Asiako herri horren interesak lehenestearen truke eta Afrikan nagusitasuna lortzearen.

Latinoamerikako kontinentearen errealitate batzuek itxaropen arrazoi eta eredu izaten jarraitzen dute mundu osoko ezkerreko pertsonentzat, duela hamarkada bat baino gehiago ekin zitzaion bidearen segida direlako. Herri bakoitzak berezitasunak eta egoera desberdinak dauzkan arren, badauzkate elementu komunak eta esan dezakegu, kontraesanak eta oztopoak gorabehera, ezkerrean egin dutela hainbat herritan, esaterako, Venezuela, Bolivia, Ekuador edota Uruguain. Eta horiek guztiak, Kubarekin eta bere 50 urteko prozesu iraultzailearekin batera, yankeeen inperialismoari aurre egiten diote kontinente horretan.

Latinoamerikako gobernu aurrerakoiek eta ezkertiarrek, Martík "Gure Amerika" deitzen zuenaren integratze prozesua, bigarren independentziarako prozesua sendotzea hautatu dute. Oraingoan, AEBetatik bereizi beharraz ari gara. Hortaz, bereziki interesgarriak dira ALBA edota Unasur bezalako lankidetzak esparruak edota *bolibariar pentsamenduaren* hedatze eta sendotze bera.

Ildo berean, CELAC (Estatu Latinoamerikarren eta Karibearren Komunitatea) sortu berri izana agurtzen dugu. Horren sorreran Amerika osoko 33 estatuburuk parte hartu zuten (AEB eta Kanada baztertuz) orotara 500 milioi biztanle ordezkatzen zituztela. CELACen helburua herrialde latinoamerikarrak Ameriketako Estatu Batuen eta Europako aspaldiko zaindaritzatik askatzea da, herrien integrazioan aurrera egitea, beraien gatazkak konpontzea eta berau osatzen duten herrien garapen ekonomikoaren sustatzea. Dena dela, herri horietako sektore erreformista eta eskuindarrek euren interesen alde eragin dezakete.

Ekialde Erdiari dagokionez, bere horretan dirau Israelen apartheid sionistak, AEBen laguntza esplizituarekin eta EBko gobernuen elkar aditzearekin, herri palestinarren aurka. Negoziazio prozesuari ekin baino, Netanyahuaren gobernuak bere politika hedatzaile eta kolonialistarekin dirau Zisjordanian, kolonia berriak eraikiz edota eskala handiko krimenak gauzatuz, 2009ko hasierako "Berun Urtua Operazioa" bezala, zeinetan Israelek Gazako biztanleria erasotu zuen eta 1400 zibil baino gehiago hil zituen inolako zigorririk jaso gabe.

Ekialde Erdian gobernu aldaketak eman dira "arabiar udaberria" izeneko horren ondorioz. Herri hauetan guztietan ezaugarri komun batzuk badirela onartu arren (hamarkadetan agintzen ari diren agintariak, norbanako eta politikako askatasun eza, adierazpen askatasuna murriztua, etab.), sinplista litzateke, kasu guztiak berdintzea.

Alde batetik, hor ditugu Egipto, Tunisia, Bahrein edota Yemen bezalako herrien adibidea. Hauetan, gobernariak EBko estatueta eta AEBetako sostengua zuten (Bahreineko kasuan, indarrean diraute). Egiptoko, Tunisiako eta Yemengo matxinadak baketsuak ziren eta osagarri sozial argia zuten, jendea haserre zegoen egoera ekonomiko eskasagatik eta langabezia handiagatik, bereziki altua gazteen artean, prestakuntza ona eduki arren etorkizunik ikusten ez zutenak. Bestalde, Bahreineko matxinada gehiago txiik jasandako diskriminazio politikak sortuta haserrearen ondorio izan da.

Hauetan guztietan mendebaldeko hedabideek, gutxienez, oso etorkor jokatu zuten, armarik gabe, protesta egin zuten hiritarron aurka oso errepresio handia erakutsi zuten gobernuekin, nahiz eta azkenean, Bahreinen izan ezik, aipatu gobernua eraitsi zituzten. Dena dela, herri horietan ez da funtsezko aldaketarik eta sistemak bere horretan dirau, militarren esku.

Libia eta Siriako adibideak, elementu komunak dituzten arren, alde nabarmenak ere badituzte. Egia da biztanleriaren artean nolabaiteko atsekabea zegoela, eta gizarte horietako alderdi batek herri bakoitzeko gobernuak babesten zituztela, baina egia bada ere, EBk (Frantziar Estatu buru izanik) eta AEBek esku hartu dutela, oposizioaren sektore jakin batzuk armatuz eta hauei estaldura politikoa eta militarra emanez.

NATOk Libiaren aurka burutu duen eraso inperialista esan dugunaren adibiderik argiena da. AEB, EB eta Israel gertaera hauez baliatu nahi dira, Ekialde Erdian asmo inperialista eta sionisten aldeko erregimenak ezarri ahal izateko (zeregin hau, lehen, Ben Alik Tunisian eta Mubarakek Egipton betetzen zuten). Dagoeneko Libian egin dute, garrantzia geostrategiko handiko gune hau kontrolatzeko eta herri hauetako baliabide energetikoez eta mineralez jabetzeko (dagoeneko kontrolatzen dituzte Persiar golko herrialdeetakoak). Honen harira, dirudienek, adierazle guztien arabera, epe ertainean, Israel, AEB eta EBko herrialde batzuk eraso berriak prestatzen ari dira Siria eta Iranen aurka. Petrolio eta lehengaiak kontrolatzeko borrorak, bipolarra den mundu batean, iraunkorrak izango dira, nazioarte mailan, datozen hamarkadetan.

Helburu honekin batera, AEB, estalian, saiatzen ari da Txina edota India bezalako herrialdeak (hauen eragina, gaur egun, nazioarte mailan gero eta handiagoa dena) duela mende Erdiko egoerara egin dezaten atzera, eta honela, mendebaldeko inperialismoaren erabateko kontrola bermatzeko.

LABek berresten du NATOk Libiari egin eraso inperialistari azaldu diogun arbuioa, baita munduko edozein herriren aurkako atzerriko eraso militar mota oro ere. Honek ez du esan nahi Siriakoa edota Irango erregimenak kritikatzeko ez dugunik, non askatasun demokratikorik ez dagoen eta, besteak beste, betidanik, kurduak edota balutxe herriak zapaldu dituzten.

2.- EUOPAR BATASUNA ETA AEB: EGUNGO KRISIALDI KAPITALISTAREN MUINA.

Bigarren Mundu Gerra ondoren gertatu den krisialdirik handiena eta sakonena Ameriketako Estatu Batuetan sortu zen, baina azkenean, mundu osora hedatu da. Krisialdi honen berritasuna ez datza soilik bere izaera espekulatiboan, mundu osora hedatu den intentsitatean eta zabaltasunean ere.

Egiaz, krisialdiaren sustrai gertuena AEBetako eta Europako higiezinen burbuilan eta AEBetako Erreserba Federalak eta Europako Banku Zentralak onartutako kreditu politika arduragabearen koka dezakegu.

Zabor-hipotekak agertu izanak (kaudimen txikiko familiei emandako kredituak), aipatu hipotekei elkartuak edo eratorriak diren arrisku handiko balore-tituluen igorpenak eta mundu osoko finantza-merkatuetan hedatu izanak finantza-erakunde garrantzitsu askoren balantzeak hondatu zituen azkenean (hautako erakunde batzuek porrot egin dute eta beste batzuek erreskatatu edo birkapitalizatu behar izan dituzte) eta nazioarteko finantza-sistema kolapsoaren hegira eraman zuten, errentagarritasun gorenara bilatzeko finantza-espekulaziorako joera duelako (sistema kapitalista zuzentzen duen diruzalekeriak bere-berekoa du).

Salatu behar da finantza-sistemaren funtzionamendua zaintzeaz eta nazioarteko finantzak gainbegiratzeaz arduratzen diren buruzagiek bete duten zeregina. Hauen geldotasunak eta konplizitateak ere lagundu diote krisialdia eratzeari, eta azkenean lortu duen dimentsioa eta sakontasuna erdiesteari ere bai.

Krisialdi hau egungo ekonomia-ereduaren funtzionamendua onura-pribatuan eta lehiakortasunean oinarritu izanaren ondorio da; honen helburua irabazirik handiena lortzeari lehentasuna ematean datza. Horrela, ezartzen den errenta banatzeko sistemak kapitalari egiten dio mesede, eta langileria-aren soldatak kaltetzen ditu; ereduak are gehiago metatzen du aberastasuna eta gizarte ezberdintasun maila handiagotzen du.

Eredu hau kapitalaren espekulazio-mugimendu handiak agertzeko eta garatzeko behar diren oinarritzko baldintzak sortu izanaren arduraduna da, zeinek azkenean, egungo egoera ekarri duten eta sistema haren porrot ekonomiko eta sozialera daramaten.

Honek ez du esan nahi aipatu sistema garaitua dagoela, baina begi-bistakoa da ezin daitekeela arrakastatsuzat jo ekonomia-eraginkortasunari eta justizia sozialari dagokionez. Aipatu ekonomia-ereduak irabaziak pribatizatu eta galerak sozializatzen ditu bizi-irauteko. Eredu horrek, denok dakigunez, munduko milaka milioi pertsona zigortzen ditu txirotasunera, ur-edangarririk ez izatera, analfabetismoa...

Europar ezarri politika neoliberalak ere (Europar Batasunaren agintariak zein batasuna osatzen duten Estatuetakoko gobernuak) aktiboki lagundu diote gure kontinentea jasaten ari den krisialdian berezko kausak sortzeari.

Krisialdia sortu duten funtsezko arrazoen artean, azpimarra ditzakegu:

- Laneko desarautze eta lan eta soldata eskubideen etengabeko murrizketa langileria diziplinatzeke eta kapitalaren onurako eta soldaten aurkako errenta banatze-eredua ezartzeko tresna gisa erabiltzen da. Honek ekarri du soldatek gero eta eragina txikiagoa izatea sortutako aberastasunean eta barne eskaria ahula izatea.
- Europako Banku Zentrala inflazioa kontrolatzeko azaltzen duen kezka obsesiboa beste ekonomia helburuak baztertu izanarekin (enpleguaren hazkundea edota finantza-merkatuen egonkortasuna) desberdintzen da.
- Ekonomian, gastu publikoa eta sektore publikoaren garrantzia ahal den gehien urritzeko xedean, zerga-politika neoliberalak sustatu da. Honekin batera, pribatizazioak ekonomiaren sektore guztietan sustatu dira.
- Kapital-mugimenduen liberalizazioak eta finantza-merkatuak desarautu izanak lagundu diote espekulazio-inbertsioa xede duten eta ekoizpen-inbertsioaren kalterako egiten den finantza-produktu korapilatsuak agertzeari.
- Zerga-politika kapital-errenten eta espekulazioaren onuran egiten dira; zerga-paradisua ere babesten dira.

- Hazkunde eredu eutsiezina onartzen eta sustatzen da.
- Nabarmendu behar da, kalkuluen arabera, munduko BPGaren %25 sistema kapitalistaren merkatu askearen "alderdi ilunean" oinarritzen dela. Zerga-paradisuetan dirua zuritzetik eratorritako irabaziez ari gara. Dirutza hori drogaren merkatutik, proxenetismotik eta gainerako jarduera kriminaletatik lortzen da. Egiaztatu ahal izan denez, neurri handi batean, "diru beltz" horren hartzaileak finantza-burbuilak eta higiezin enpresak izan ziren.

Bitxia bada ere, AEBetan edota EB barruan erabaki dena, funtsean, finantza-sistema banku-porrotatik² erreskatatzeko izugarritzko dirutzak zuzentzean datza, ez ordea finantza-kapitalismoaren hedapena eragozteko edota geldiarazteko.

Halaber, bestelakoa izan da finantza-sistema salbatzeko, kapitala sartuz eta bankuei likidezia emanez, bideratu dituzten baliabide ugariak, alderatzen badugu hamarkadetan, enplegua babestearren, langabeziaren areagotzea borrokatzeko eta zailtasun ekonomiko handienak pairatzen dituzten sektoreei diru-sarrera maila duina bermatzearen, ekonomia-hazkundeari zuzendu diren ahalegin urriekin.

Jokabide honek egiaztatzen digu EBko erabakien atzetik talde-interesak ezkututzen direla eta ekonomia-atzeraldiaren gizarte-ondorioei aurre egiteko sentsibilitate eskasa dagoela. Hau da, kapitalismoak egungo Europako eraikuntzaren alde egin du hautua. Hau, gainera, politikaren ekonomizatze eredu arriskutsuaren adierazgarria da.

Egoera are gehiago larritzen da, kontuan hartzen badugu, Europako bankuek, hauetako askok beren altxorrek altxor publikoarekin onbideratu ostean, Europar Batasuneko Estatuak etengabeko xantaia pean dituztela, hauen zor-publikoa interes apaletan erostean. Hots, Europako banku handiek jaso zuten laguntza-publikoen munta handia zor-publikoa erostera zuzendu zuten, hau baita, zalantza ekonomikoa dagoen garaian segurua den baloreetako bat. Egiazko ekonomian, inbertsio pribatua sustatu beharrean, berriro ekin zioten espekulatzeari.

Azpinarratu behar da, Europako Banku Zentralak (EBZ), AEBetako Erreserbak, Japoniako edota Txinako Bankuek ez bezala, ezin dezakeela zor-publikoko bonurik jaulki, ez eta haren kideak diren herrialdeetakoak erosi ere. Bere eskuduntzak, ia-ia mugatzen dira interes-tasak inflazioari egokitze-ra. Horrek eragiten du, bere bazkideak demokratikoki hautatu ez dituen erakunde batek (ia EBen erabakitze-organo guztietan gertatzen da) ezartzen duela EBko herrialdeetako kideen moneta-politika. EBZk "ezin die" dirurik mailegatu Estatukideei, aldezturik banku nagusiei baldintza onuragarrietan utzi bazien.

Bizi dugun unea ulertzeko, arriskuak ebaluatzeko enpresek (rating) betetzen duten zeregina aztertu behar dugu. Enpresa hauek, teoriarik, inbertitzaileei finantza-produktuen balioaren eta igorpen hauen errentagarritasunaren berri ematen diete, igorleak Estatuak nahiz enpresak izan. Esan behar da, sektore honetan, soilik, hiru enpresen³ oligopolioa dagoela eta hortaz, izugarritzko boterea daukatela Estatuak baldintzatzeko eta hauei xantaia egiteko, norabide batean zein bestean jarri inbertitzaileen merkatuak. Horrek ekarri du enpresa hauek, etengabe, beherantz baloratzea EBko Estatuetakoa ekonomiak eta, hortaz, aipatu Estatuak jaulki dituzten zor-bonuak ere bai, hauen balioa zorrozki txikiagotuz: Greziako adibidea paradigmaticoena da, baina ez da bakarra. Hortxe ditugu ere, Portugal, Irlanda, Italia, Espainiar estatua eta, berriki, Frantziar estatuaren adibideak.

²AEBek 9,7 bilioi dolar eman zizkieten arazotan zeuden finantza-erakundeei eta EBko estatuak, 2,3 bilioi

³Standard & Poor's, Moody's & Fitch

Halaber, ez da ulergarria krisialdi honen arduradunik erantzun ez izana egin duten kudeaketa tamalgarriaz; are gehiago, hauetako askok saritu dituzte beren herrialdeetako lehendakaritzak emanaz, Greziako eta Italiako azken presidenteeekin suertatu bezala.

Benetan eskandalagarria da, krisialdi honen arduradun politikoetako eta kudeatzaileetako inork (bankariek, goi mailako exekutiboek...) EBko herrialdeetako justiziaren aurrean erantzun behar izan ez duen bitartean, orain, Espainiar estatuan, PPK agindu duen gastu publikoa, erabat mugatzeko, hauen politikari men egingo ez dien kudeatzaile publikoen aurka zigor-bidea hartzeko aukera proposatzea. Hots, krisialdi kapitalista honen arduradunak onik eta indartuak atera diren bitartean, ezarri nahi duten eredu ultraliberal honekin bat ez datorren arduradun publiko oro, politikoa izan ala ez, jazarriko dute. Hau autoritarismo politikoaren adierazgarri garbia dugu.

Arazoa gogo politikoan datza. Europan, honen adibide argia Islandiarena da: Estatu bakarra izan da, biztanleriaren gehiengoak aukera izan duena, Estatu horrek jasan zuen porrot orokorraren ondoren, hartu beharreko neurri ekonomikoez iritzia agertzeko; gehiengoak, bitan, zorra atzerriko bankuei ez ordaintzearen alde bozkatu zuen. Halaber, Islandiak zigor-neurriak hartu ditu Islandiako banku zuzendarien aurka eta lehen ministro ohiaren aurka, krisialdian azaldu zuten arduragatik.

3.- NAZIO AUZIA

Bestalde, esparru politikoari dagokionez, azpimarratu behar dugu, mundu mailan, burujabetzaren eskubidea indarrean dagoela, Europan barne. Horratx, Hego Sudan estatuaren sorrera 2010. urtean.

Eskoziaren adibidea ere, bereziki ereduzkoa da. Britainia Handiko gobernu kontserbadoreak onartu die eskoziarrei beren etorkizuna askatasunez erabakitzeko dagokien eskubidea. Eskoziako autode-terminazio prozesua, burujabetza gauzatu nahi dugun Europako gainontzeko Nazioek geure burua ikusiko dugun ispilua izango da, jakina, jakitun izanik, nazio askapen prozesu bakoitzak dituen berezitasunak zeintzuk diren.

Hau, Europako egungo estatuen zilegitasun krisialdiaren eta hauek menderatzen dituzten nazioei dagokionez, gobernu hauen politiken isla ere bada, Euskal Herriaz gain, badirelako beste herrialdeak, gehiengoz eta era argi batez, beren burujabetza politikoari begirunea eskatzen dutenak: Katalunia, Groenlandia, Flandes...

4.- MUNDU ETA EUROPA MAILAN, EREDU SINDIKAL BERRIAREN BEHARRA

Sistemaren egungo krisialdia eta honek berekin ekarri duen gizarte-babeserako sistemen eta eskubide laboral eta sindikalen aurkako erasoak, sistema kapitalistaren aurka betidanik borrokatu izan den ezker kontsekuentea ahuleziagatik gauzatu ahal izan da Europar Batasunean. Sistemak masa-hedabideen bitartez egin duen borroka ideologikoak agerian utzi du ezker kontsekuenteak berrantolatu behar duela mundu eta Europa mailan, azaleko ezberdintasunak baztertuz.

Era berean, beharrezkoa da borroka sindikala birsortu eta beste modu batez karakterizatzea, eta beharrezkoa ere bada ordena kapitalista oinarrian zalantzan jarriko duen eta izaera soziopolitiko argia izango duen klase sindikalgintzaren bultzatzen jarraitzea.

Gure iritziz, **gure kontinentean, bi eredu sindikal daude jokoan:**

1.- Alde batetik, Europan nagusia den eta nazioartean, Nazioarteko Sindikatuen Konfederazioak (NSK-CSI) eta gure kontinentean, Europako Sindikatuen Konfederazioak (ESK-CES) ordezkatzeko duen

eredu nagusia dugu. Begi-bistakoa da, konfederazio hau osatzen duten sindikatuen artean salbuespenak daudela, baina gutxiengoa da hala ere.

Sindikatuko eredu hau krisialdian dago, baina nagusia izanagatik, eraginari eta gizarte-zilegitasunari dagokienez, galera nabarmena jasan du.

Sindikatuko eredu horrek ez du zalantzan jartzen ordena kapitalistaren oinarria, eta hortaz, ez du proposatzen hura gainditu behar dela, "bihozberatasun handiagoaz" baino ez du nahi jantzi. Eredu sindikal horrek, ñabardurak-ñabardura, muinean, kontsumo-garapena, euro-inperialismoa bere egin ditu. Honen harira, egungo EBren eraikitze-eredua babestu du, haren aldeko botoa eskatu du ere, honi loturiko erreferendumetan eta eraso-inperialistak⁷ zuritu ditu.

Honez gain, eredu honek honako ezaugarriak ditu:

- Gaizki deituriko elkarrizketa sozialaren aldeko apustua. Europan, eta batik bat, Espainiar estatuan, pairatzen ari garen "eztabaida soziala" eredu hau gobernuak gizartearen aurkako eta neoliberalak diren politikari zilegitasun-sindikalez eta hortaz, sozialaz hornitzeko darabilten baliabidea da. Kapitalismoa legitimatzeko baliabidea da. Hala ere, ez dago benetako eztabaidarik edo negoziatorik, kaleko mobilizazioa, presionatzeko zilegi den elementu gisa, baztertzeko delako, eta alferrikako bilera-dinamikan murgiltzeko delako, lege-proiektuak gobernuak ezarri edukiak itxuraldatzera mugatuz.
- Sindikatuko borroka bera zerbait isolatua bailitzan ulertzen da, bestelako borroken eta jendarte-mugimenduetatik at. Honek eragin du biztanleriaren alderdi garrantzitsuak (gazteak, emakumeak, etorkinak, aldi-baterako langileak, langabetuak) bat ez etortzea gizonezkoen, industriagintzako eta adinez aurrera doazenen sindikalgintza honekin, zeinak, kopuruari dagokionez, gero eta txikiagoa den biztanleria aktiboaren sektorea ordezkatzeko duen.
- Diru-sarrerara publikoekiko duten menpekotasunak eraman ditu unean uneko gobernuen politikak sostengatzera.

2.- Bestalde, **klasekoa, borrokalaria eta alternatiboa den eredu sindikala daukagu.**

Bigarren eredu sindikal hau oso kritikoa azaltzen da aurrenekoarekin; bestelako sindikalgintza eraldatzailea eta bestelako erreferentziak dituen sindikalgintza eratu nahi du.

Beste eredu sindikal honek, non LAB kokatzen den, funtsean (eta ez soilik), mundu mailan, Munduko Federazio Sindikalak ordezkatzeko du, eta Europan mailan, MFS-aren Europako Bulegoak (Eurof), Estaturik gabeko nazioetako sindikatuen Plataformak edota Europako Sindikatu Alternatiboaren Plataformak. Aldi berean, ESK-CESeko partaide diren sindikatu europar txiki batzuk hemen koka genitzake. Gureak oso sustrai ezberdineko sindikatuak diren arren, gaur egun, gutako askok, Europar Batasunari, krisialdiaren jatorriari eta honi aurre egiteko bideei dagokienez, oso antzeko diskurtsoak eta sindikalgintzaren erronkei dagokienez, antzeko ikuspuntuak darabiltzagu. Talde honetako partaideak gara, Europan, gaur egungo krisialdiaren erantzuna gidatzen ari garenak.

Honen ezaugarri nagusiak lirateke:

- **Gaur egun "elkarrizketa soziala" ezagutzen dena errefusatu:** ez baitago "elkarrizketarik", eta "sozialetik", ezer gutxi duelako. Langileriaren eskubideak babesteko eta gure aldarrikapenetan aurrerapenak lortzeko modurik egokiena, lantoki (negoziario kolektiboaren esparrua) eta kale mailan, borroka sindikala egitea da. Borrokako eta norgehiagokako sindikalgintzaren hautua egiten du, muinean, ordena kapitalista zalantzan jartzen duen sindikalgintzaz ari gara, are gehiago, kapitalismoa krisian dagoen une honetan.
- **Sindikalgintza soziopolitiko**a babesten du. Hots, gure ustez, borroka sindikala ez da, eta

⁷Azken adibidea, Europako Sindikatuen Konfederazioak (ESK-CES), Espainiar estatuari dagokionez, CCOO eta UGT, Libiaren aurkako eraso inperialista zuritu du.

ezin daiteke gainerako borroka sozialetatik isolatua dagoen borroka izan, beste borroka sozial eta politika horien eragile aktiboa izan behar du. Honela, beste gizarte eta herri mugimenduekiko aliantzak bilatzen dira (gazteria, feministak, ekologistak, internazionalistak, etab.).

- Emakumez eta gizonez, berdintasunean, osatu sindikalgintzaren hautua egiten du.
- Administrazio eta erakunde publikoekiko finantza-independentsia eta autonomia. Sindikatuaren finantza, batik bat, bere afiliazioan oinarritu behar da. Finantza-autonomiaren defentsa argia egin behar da; finantza-autonomia ezinbestekoa da berezko aldarrikapenak egin ahal izateko eta baldintza ez gaitzaten, ez eta menperatu ere, administrazio eta erakunde publikoek egin xantaiarekin.

Europako sindikalgintzak datozen urteetarako duen erronka klaseko sindikatu europarren arteko zubiak eraikitzean eta errealtatearen irakurketa bera egiten dugun sindikatuaren arteko zati-keta eta gaizki-ulertua gainditzean datza, ahal den erantzun koordinatuenak emateko helburuan. Ordena kapitalistari eta egun, Europa eraikitzeke erabili eredu neoliberalari erabateko kritika egiten diogun sindikatuaren arteko koordinazio egonkorra sortu behar da.

Europar Batasuneko herri askotako borroka sindikalak jasaten ari diren zailtasun objektiboez gain, azpimarratu behar da, azken urteotan, Europar borroka handiak gertatu direla, eta hauek sindikatu borrokalarienak zuzendu dituztela. Horratx, langile greziarren, italiarren, frantziarren edo portugaldarren adibidea; hauek, euskal langilariaren antzera, hainbatetan atera dira kalera lan eskubideei eta gastu sozialari egindako murrizte politikaren aurka borrokatzeko.

5.- LAB NAZIOARTEAN: JARDUNBIDEAK.

LABek, goian aipatu bezala, aurre egingo dio eta eragile aktiboa izango da egungo globalizazioko sistema neoliberalaren aurkako borrokan, zeinak pertsonak baino, kapitala lehenesten duen. Honen harira, lan egingo du, herrien burujabetzan eta sozialismoan oinarrituz, egun nagusi den eta s Europako eta mundu osoko milioika lagun txirotasunera eta gizarte-bazterketara zigortuko dituen sistema kapitalistaren alternatiba antola dadin.

Pribatizazioen aurka borrokatuko gara, genero berdintasunaren alde, ingurumena suntsitzearen aurka, Herriei dagozkien Eskubideen alde eta hortaz, mundu mailan, Estatuaren gobernu gehienak areagotzen ari diren ordena inperialista eta neoliberalaren aurka. Honen harira, Nazioarteko Diru Funtza, Munduko Bankua, Europar Batasuna eta berau osatzen duten Estatuaren gobernuak ezartzen ari den politiken aurka agertzen gara, hauek oinarritzen direlako gizarte-gastuaren murrizketetan, osasungintza eta hezkuntza pribatizatzean, negozioak kolektiboa desahautzean, lan harremanak banan-banan lotzean, egozpenak merkatzean, pentsioak urritzean eta erretiro adina atzeratzean.

Burujabetza lortzeko, Euskal Herriari eta munduko nazio guztiei dagokien eskubidea babesten du LABek. Estaturik gabeko langile klaseak zapalkuntza bikoitzari egin behar dio aurre: klase zapalkuntzari eta nazio-zapalkuntzari. Ildo honetan, orain arte bezala, Estaturik Gabeko Nazioen Sindikatuaren Plataforman (EGNSP-PSNSE) parte hartuko dugu eta sustatuko dugu aurrerantzean ere.

Era berean, Munduko Sindikatuaren Federazioarekin (MSF-FSM) dugun konpromisoan berresten gara. MSFk, 2011. urteko apirilean, Atenasen, egindako 16. Biltzarrean onartu ziren jardunbideen iritzi berekoak gara. MSFren antzera, LABek funtsezkoa iritzen dio, mundu mailan, ordena kapitalistaren eta inperialismoaren aurkako borrokari.

LABek MSFko sindikatuarekin izango ditu harremanak, baina baita MSFko edota EGNSP-PSNSEko kideak izan gabe, gure antzeko iritzia duten sindikatuarekin ere, alegia, mundu mailan, klaseko sindi-

kalgintza soziopolitikoaren eta sozialismoaren alde borrokatzeko beharraz antzeko iritzia duten sindikatuekin. Gure iritziz, funtsezkoa, eredu sindikala da; ildo horretan, borrokatuko den, soziopolitiko den, erabateko politika eta finantza autonomia duen sindikalgintza babesten dugu.

LABen azterketa
nazioarteko
egoera ren gainean

Gure ustez, justizia sozial minimoari erasotzen dion eta geratzen den ongizate estatu apurra desegin nahi duen egungo Europako eraikuntza neoliberalaren prozesua kritikatzin dugun sindikatuon arteko aliantzak ehuntzeko premia du Europako sindikalgintzak.

LABen partaidetzak, MSFren Europako bulego erregionalean eta Europa mailan beste sindikatuekin ditugun harremanek aipatu helburua izango dute, hots, European sindikalgintza alternatiboa eta klasekoa sendotzea, EBN nagusia den eta egun langileria jasaten ari garen Europa neoliberalaren sorruntzan eragile aktiboa gertatu den sindikalgintzari alternatiba sendoa sor dakion.

LABen aburuz, **Erdi eta Hego Amerikako** integrazio prozesuek, programa aurrerakoi eta ezkertietan oinarrituak, bere biziko garrantzia dute. Hori dela eta, datozen urteotan, ESNAREN esparruan (Gure Amerika Topaketa Sindikala), Latinoamerikako sindikatu aurrerakoiekin ditugun harremanetan sakonduko dugu, zeinak urtero kontinente horretako ehunka sindikatu biltzen dituen.

Halaber, **internazionalismoa** gure sindikatuaren nortasun adierazgarria da. Urte hauetan guztietan egin dugun antzera, borroka internazionalista sustatuko dugu, mundu mailan jazo daitezkeen sindikalisten erailketak zein sindikatuei ezarri zapalkuntzak salatuz. Munduko beste nazioen burujabetzarako borrokarekin bat egiten jarraituko dugu, esaterako, Saharakoa, Palestinakoa, Kurdistangoa, Eskoziakoa edota Groenlandiakoa.

Federazioek eta sindikatuaren sektoreek bere egin beharko dute nazioarteko ekintza sindikala, beti ere, konfederazio mailan ezarri irizpideen arabera.

Kasu bakoitzean, aintzakotzat hartuko da **Europako Enpresa Batzordeetan** parte hartzea egokia den, beti ere, alde aurretik, dagokion enpresako sail sindikalaren adostasunarekin.

Euskal Herrian, 2012ko ekainean